

**Kortlægning af den specialiserede palliative indsats i Danmark
opfølgning november-december 2013**
Tellervo, Jorit; Jessen, Marie Krogh

Publication date:
2014

Citation for published version (APA):
Tellervo, J., & Jessen, M. K. (2014). *Kortlægning af den specialiserede palliative indsats i Danmark: opfølgning november-december 2013*. Palliativt Videncenter.

Go to publication entry in University of Southern Denmark's Research Portal

Terms of use

This work is brought to you by the University of Southern Denmark.
Unless otherwise specified it has been shared according to the terms for self-archiving.
If no other license is stated, these terms apply:

- You may download this work for personal use only.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying this open access version

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details and we will investigate your claim.
Please direct all enquiries to puresupport@bib.sdu.dk

PAVI, VIDENCENTER FOR REHABILITERING OG PALLIATION
KORTLÆGNING AF DEN SPECIALISEREDE PALLIATIVE INDSATS I DANMARK

OPFØLGNING NOVEMBER-DECEMBER 2013

Jorit Tellervo, projektleder
Marie Krogh Jessen, studentermedhjælper

November 2014

INDHOLD

INDLEDNING	3
1. ANTAL SPECIALISEREDE PALLIATIVE ENHEDER	6
2. FAGLIGHED OG KOMPETENCER	7
3. DØGNBEMANDING	10
4. HENVISNING OG VISITATION	11
5. KAPACITET OG TILBUD	12
6. TILBUD TIL PÅRØRENDE OG EFTERLADTE	13
7. UNDERVISNING VEDRØRENDE PALLIATION	14
8. FREMTIDIGE ÆNDRINGER	14
9. OVERSIGT OVER ENHEDER, KAPACITET OG ETABLERINGSÅR	19
REFERENCER	21

KOLOFON

**Kortlægning af den specialiserede palliative indsats i Danmark,
opfølgning november-december 2013**

ISBN: 978-87-995933-3-0

Redaktion: Jorit Tellervo og Marie Krogh Jessen

Udgivet af PAVI, Videncenter for Rehabilitering og Palliation - www.pavi.dk

København, november 2014

INDLEDNING

PAVI, Videncenter for Rehabilitering og Palliation har siden 2009 gennemført kortlægninger af den specialiserede palliative indsats i Danmark. Formålet er både at skabe overblik over de aktuelle tilbud og hvad der kendetegner dem – og at dokumentere udviklingen i antal tilbud og ændringer i kapacitet.

Resultater fra kortlægningerne formidles som tabeller m.v. i rapporter (som her), i mundtlige oplæg samt i Palliativguiden på www.pavi.dk.

Den seneste opfølgning, som formidles her, består af data indrapporteret af de specialiserede palliative enheder (SPE) i november – december 2013. Opfølgningen er foretaget som en elektronisk

spørgeskemaundersøgelse, udarbejdet på baggrund af de kriterier for den specialiserede palliative indsats der fremgår af 'Sundhedsstyrelsens anbefalinger for den palliative indsats' (Sundhedsstyrelsen, 2011). Kriterierne er oplyst i 'Kortlægninger af den specialiserede palliative indsats i Danmark', hvori kortlægningernes metodiske tilgang også er beskrevet (Timm, Vittrup & Tellervo, 2012).

I november 2013 var der 51 specialiserede palliative enheder i Danmark (27 palliative team, 18 hospicer og seks palliative afdelinger). Samtlige 51 specialiserede palliative enheder fik tilsendt et elektronisk spørgeskema via Rambøll Results.

Spørgeskemaet omfattede spørgsmål (lukkede, halvåbne og åbne) indenfor følgende kategorier:

- Fakta om enheden
- Beskrivelse af enheden
- Kapacitet og henvisning
- Visitation
- Personalesammensætning
- Tilknytning af frivillige
- Døgnbemanning
- Tilsyn og rådgivning
- Tilbud til pårørende og efterladte
- Tilbud om undervisning
- Fremtidige ændringer

Det overordnede billede er, at:

- Der er som helhed fortsat vækst i antallet af SPE og i den samlede kapacitet. Syv ud af 51 enheder regner med udvidelser af antal sengepladser i 2014. 15 enheder regner med ændringer i teamkapacitet, heraf næsten alle med en udvidelse. Syv enheder regner med ændringer i form af udvidelse af ambulante tilbud.
- Alle SPE har sygeplejersker og læger ansat, heraf har alle hospicer og palliative afdelinger (samt fire team) sygeplejersker i vagt døgnet rundt. Der er palliativt kvalificeret lægefaglig døgnvagt på 14 ud af 18 hospicer, en af seks palliative afdelinger og ni ud af 27 team.
- Udover sygeplejersker og læger, er der ingen personalegrupper, der findes i alle enheder: Næsten alle enheder angiver at have fysioterapeut ansat eller tilknyttet (48 ud af 51 enheder), det gælder i lidt mindre omfang præst (41/51), socialrådgiver (38/51) og psykolog (36/51). Og i endnu mindre grad musikterapeut (15/51), diætist (13/51) og ergoterapeut (10/51). Ni enheder har social- og sundhedsassistenter ansat.
- Der er frivillige tilknyttet alle hospicer, en af de seks palliative afdelinger og 11 af de 27 palliative team.
- Langt de fleste SPE tager kun imod henvisning af patienter fra læger eller personale i andre SPE.
- Nogle SPE (21/51) angiver, at de arbejder ud fra fælles regionale visitationskriterier.
- Langt de fleste SPE (42/51) angiver, at visitation ikke afhænger af diagnose. Seks palliative team og tre palliative afdelinger visiterer kun patienter med kræft.
- Knap halvdelen af de SPE (24/51) angiver, at visitationen ikke afhænger af alder. 27 SPE visiterer kun patienter over 18 år.
- De fleste SPE (35/51) yder tilsyn til patienter fx i eget hjem, på plejehjem eller på sygehus.
15 hospicer og en palliativ afdeling yder ikke tilsyn til patienter andre steder.
- De fleste SPE (37/51) rådgiver ved tilsyn andre fagprofessionelle fx i patientens eget hjem, på plejehjem eller på sygehus. 13 hospicer og et palliativt team rådgiver ikke fagprofessionelle andre steder.

- Næsten alle SPE (46/51) tilbyder telefonrådgivning, heraf 27 døgnet rundt.
- De fleste SPE (33/51) kan give et ambulans tilbud. 15 hospicer og tre palliative team har ikke et ambulans tilbud.
- Næsten alle SPE (49 af 51) har rutinemæssige tilbud om omsorg til pårørende. To palliative team har ikke.
- Næsten alle SPE (49 af 51) har rutinemæssige tilbud om omsorg for efterladte. Et hospice og et palliativ team har ikke.
- Næsten alle SPE (46 af 51) udbyder selv undervisning til fagpersoner. Tre hospicer, et palliativ team og en palliativ afdeling gør ikke.
- Næsten alle SPE (47 af 51) bidrager til andres organisationers undervisning af fagpersoner. Et palliativ team og tre palliative afdelinger gør ikke.

De følgende sider viser samtlige resultater præsenteret som ikke-analyserede og ukommenterede tabeller. I tabellerne er de specialiserede palliative enheder opdelt i enhedstyper, dvs. hospicer, palliative team (herunder fire udgående team fra hospicer) og palliative afdelinger, hvormed det er muligt både at skelne og sammenligne svar fra de tre enhedstyper.

Alle rådata fra kortlægningen er tilgængelige for interesserede og kan tilsendes efter henvendelse til PAVI. Besvarelserne fra de enkelte enheder er at finde i Palliativguiden på PAVI's hjemmeside: <http://www.pavi.dk/Palliativguiden.aspx>

PAVI, Videncenter for Rehabilitering og Palliation, november 2014

1. ANTAL SPECIALISEREDE PALLIATIVE ENHEDER

Tabel 1.1: Antal specialiserede palliative enheder i Danmark fordelt på enhedstype

Enhedstype	Antal enheder (N=51)
Hospice	18
Palliativt team eller udgående team fra hospice	27
Palliativ afdeling	6
I alt	51

Note: Der er i alt fire udgående team fra hospice. Liste over de specialiserede palliative enheder fremgår af side 19-21.

Tabel 1.2: Har I sengepladser?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	18	11	6	35
Nej	0	16	0	16
I alt	18	27	6	51

Note: De elleve team, der har sengepladser, er enten tilknyttet en palliativ afdeling (6), et hospice (4) eller en onkologisk afdeling (1), der ikke har status som en specialiseret palliativ enhed.

Tabel 1.3: Har I enestuer?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	18	11	6	35
Nej	0	16	0	16
I alt	18	27	6	51

Note: De elleve team, der har sengepladser, er enten tilknyttet en palliativ afdeling (6), et hospice (4) eller en onkologisk afdeling (1), der ikke har status som en specialiseret palliativ enhed.

Tabel 1.4: Har pårørende mulighed for at overnatte?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	18	11	6	35
Nej	0	0	0	0
I alt	18	11	6	35

Note: De elleve team, der har sengepladser, er enten tilknyttet en palliativ afdeling (6), et hospice (4) eller en onkologisk afdeling (1), der ikke har status som en specialiseret palliativ enhed.

2. FAGLIGHED OG KOMPETENCER

Tabel 2.1-2.12: Angiv venligst hvilke typer faggrupper I har ansat og/eller tilknyttet som konsulent?
OBS: En fagperson, der kommer et fast antal timer pr. uge men ikke er ansat på jeres arbejdsplads, betegnes her som konsulent.

Tabel 2.1: Personaleprofil: Sygeplejerske

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice(N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Fuldtid	13	21	6	40
Deltid	5	6	0	11
Konsulent	0	0	0	0
I alt	18	27	6	51

Tabel 2.2: Personaleprofil: Læge

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice(N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Fuldtid	8	23	6	37
Deltid	4	4	0	8
Konsulent	6	0	0	6
I alt	18	27	6	51

Tabel 2.3: Personaleprofil: Fysioterapeut

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice(N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Fuldtid	3	8	2	13
Deltid	12	12	2	26
Konsulent	2	5	2	9
Ingen	1	1	0	2
I alt	18	26	6	50

Tabel 2.4: Personaleprofil: Psykolog

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice(N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Fuldtid	0	6	2	8
Deltid	6	12	4	22
Konsulent	6	0	0	6
Ingen	4	5	0	9
I alt	16	23	6	45

Tabel 2.5: Personaleprofil: Præst

	Hospice (N=18)	Palliativ team eller udgående team fra hospice(N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Fuldtid	2	2	0	4
Deltid	9	6	2	17
Konsulent	6	10	4	20
Ingen	1	6	0	7
I alt	18	24	6	48

Tabel 2.6: Personaleprofil: Socialrådgiver

	Hospice (N=18)	Palliativ team eller udgående team fra hospice(N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Fuldtid	0	2	1	3
Deltid	5	13	4	22
Konsulent	5	7	1	13
Ingen	7	3	0	10
I alt	17	25	6	48

Tabel 2.7: Personaleprofil: Diætist

	Hospice (N=18)	Palliativ team eller udgående team fra hospice(N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Fuldtid	1	0	0	1
Deltid	0	1	0	1
Konsulent	0	6	5	11
Ingen	14	11	1	26
I alt	15	18	6	39

Tabel 2.8: Personaleprofil: Ergoterapeut

	Hospice (N=18)	Palliativ team eller udgående team fra hospice(N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Fuldtid	0	0	0	0
Deltid	0	1	1	2
Konsulent	0	4	4	8
Ingen	15	13	1	29
I alt	15	18	6	39

Tabel 2.9: Personaleprofil: Social- og sundhedsassistent

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice(N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Fuldtid	1	1	2	4
Deltid	2	1	1	4
Konsulent	0	0	1	1
Ingen	11	15	2	28
I alt	14	17	6	37

Tabel 2.10: Personaleprofil: Social- og sundhedshjælper

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice(N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Fuldtid	0	0	0	0
Deltid	0	0	0	0
Konsulent	0	0	0	0
Ingen	15	16	3	34
I alt	15	16	3	34

Tabel 2.11: Personaleprofil: Musikterapeut

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice(N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Fuldtid	0	1	0	1
Deltid	9	0	0	9
Konsulent	4	0	1	5
Ingen	4	16	5	25
I alt	17	17	6	40

Tabel 2.12: Personaleprofil: Andre faggrupper

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice(N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Fuldtid	8	1	0	9
Deltid	4	1	0	5
Konsulent	0	1	0	1
Ingen	6	24	6	36
I alt	18	27	6	51

Note: "Andre faggrupper" dækker over psykomotorisk terapeut, frivilligkoordinator, hospiceleder, souschef, køkkenassistenter, kok, pedel, servicemedarbejdere, rengøringspersonale, ernæringsassistenter og farmaceut.

Tabel 2.13: Har I mulighed for at få bistand fra andre fagpersoner? Eksempelvis præster/repræsentanter fra andre trossamfund, diætist/ernæringsassistent

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja.	15	25	5	45
Nej	3	2	1	6
I alt	18	27	6	51

Note: 'Andre fagpersoner' dækker i besvarelserne over Imam, præster fra andre trossamfund, sognepræster, diætist, tolk, advokat, sexolog, ergoterapeut, talepædagog socialrådgiver og fysioterapeut.

Tabel 2.14: Har I frivillige tilknyttet?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	18	11	1	30
Nej	0	16	5	21
I alt	18	27	6	51

3. DØGNBEMANDING

Tabel 3.1: Har I døgnbemanding med sygeplejersker?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	18	4	6	28
Nej	0	23	0	23
I alt	18	27	6	51

Tabel 3.2: Har I adgang til palliativt kvalificeret lægebistand hele døgnet?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	14	9	1	24
Nej	4	18	5	27
I alt	18	27	6	51

4. HENVISNING OG VISITATION

Tabel 4.1: Hvor ofte foretager I visitation af patienter?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Dagligt	9	20	5	34
Flere gange om ugen	9	7	1	17
Sjældnere	0	0	0	0
I alt	18	27	6	51

Tabel 4.2: Hvem kan henvise patienter til enheden?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Hospitalslæge	18	27	6	51
Egen læge	18	26	6	50
Privatpraktiserende speciallæge	16	24	4	44
Fagpersoner ved andre palliative specialinstitutioner	12	15	4	31
Andre fagpersoner på hospital	0	3	0	3
Hjemmeplejepersonale	0	3	0	3
Personale ved plejehjem/-centre	0	3	0	3
Patienter selv	0	3	0	3
Pårørende	0	3	0	3
Andre	3	2	1	6

Note: Enhederne har haft mulighed for at angive flere svar.

Tabel 4.3: Skal patienten have en bestemt diagnose for at blive visiteret til jeres enhed? F.eks. hvis I alene modtager patienter med en kræftdiagnose eller patienter med en KOL-diagnose

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja, kræftdiagnose	0	6	3	9
Nej	18	21	3	42
I alt	18	27	6	51

Tabel 4.4: Skal patienten have en bestemt alder for at blive visiteret til jeres enhed? F.eks. hvis I alene modtager patienter over 18 år.

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja, over 18 år	8	14	5	27
Nej	10	13	1	24
I alt	18	27	6	51

Tabel 4.5: Har I fælles regionale visitationskriterier på tværs af enhedstyper? OBS: Med enhedstyper menes hospicer, palliative team og palliative afdelinger.

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	7	12	2	21
Nej	11	15	4	30
I alt	18	27	6	51

5. KAPACITET OG TILBUD

Tabel 5.1: Yder I specialiseret palliativ indsats ved tilsyn af patienter et eller flere af følgende steder?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja, i eget hjem	3	25	4	32
Ja, på sygehus. Hvilke(t)?	3	26	5	34
Ja, på plejehjem. Hvilke(t)	3	23	4	30
Ja, andre steder.	1	11	2	14
Nej	15	0	1	16

Note: Enhederne har haft mulighed for at angive flere svar.

Tabel 5.2: Rådgiver I ved tilsyn andre fagprofessionelle nogle af følgende steder?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja, i hjemmeplejen	4	26	6	36
Ja, på sygehus.	3	26	6	35
Ja, på plejehjem.	3	24	6	33
Ja, praktiserende læger	4	23	6	33
Ja, andre steder.	2	5	1	8
Nej	13	1	0	14

Note: Enhederne har haft mulighed for at angive flere svar.

Tabel 5.3: Har I mulighed for at rådgive andre fagprofessionelle fra nogle af følgende steder? OBS: Spørgsmålet omhandler telefonisk rådgivning **fra specialiseret niveau**.

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja, i hjemmeplejen	10	27	6	43
Ja, på sygehus.	8	27	6	41
Ja, på plejehjem.	9	27	6	42
Ja, andre steder.	5	18	4	27
Nej	5	0	0	5

Note: Enhederne har haft mulighed for at angive flere svar.

Tabel 5.4: Er den telefoniske rådgivning tilgængelig hele døgnet?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	11	10	6	27
Nej	2	17	0	19
I alt	13	27	6	46

Tabel 5.5: Kan patienter modtage et ambulansetilbud hos jer?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	3	24	6	33
Nej	15	3	0	18
I alt	18	27	6	51

6. TILBUD TIL PÅRØRENDE OG EFTERLADTE

Tabel 6.1: Har I rutinemæssige tilbud om omsorg til pårørende?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja, til alle pårørende	18	22	6	46
Ja, til udvalgte grupper af pårørende.	0	3	0	3
Nej	0	2	0	2
I alt	18	27	6	51

Note: "Udvalgte grupper" dækker i besvarelserne over nære pårørende og familie.

Tabel 6.2: Har I rutinemæssige tilbud om omsorg til efterladte?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja, til alle efterladte	17	20	5	42
Ja, til udvalgte grupper af efterladte.	0	6	1	7
Nej	1	1	0	2
I alt	18	27	6	51

Note: "Udvalgte grupper" dækker i besvarelsene over nære pårørende og familie, 'ydre' pårørende, ægtefæller og efterladte med særlige behov.

7. UNDERVISNING VEDRØRENDE PALLIATION

Tabel 7.1: Udbyder I undervisning til fagpersoner/-professionelle?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	15	26	5	46
Nej	3	1	1	5
I alt	18	27	6	51

Tabel 7.2: Bidrager I til andre organisationers undervisning af fagpersoner/-professionelle?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	18	26	3	47
Nej	0	1	3	4
I alt	18	27	6	51

8. FREMTIDIGE ÆNDRINGER

Tabel 8.1: Sker der ændringer i nogle af følgende aktiviteter indenfor det næste år? - Antal sengepladser?

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	3	3	1	7
Nej	14	18	3	35
Ved ikke	1	5	2	8
I alt	18	26	6	50

De specialiserede palliative enheder, der har svaret ”ja” uddyber, hvad ændringerne vedrørende **antallet af sengepladser** dækker over. Disse fremgår af respondenternes (ikke-redigerede) svar i tekstboksen nedenfor:

Ændringer i antallet af sengepladser dækker over følgende	
•	<i>Antal sengepladser på hospice udvides fra 12 til 15 (Det palliative team, Aalborg)</i>
•	<i>Vi påbegynder byggeri af et nyt hospice med 16 pladser i sommeren 2014 og forventer at tage huset i brug i slutningen af 2015 (Diakonissestiftelsens Hospice)</i>
•	<i>Udvider til 14 pladser d. 1. november 2013 (Hospice Svanevig)</i>
•	<i>Yderligere tre hospicepladser (Kamillianergaardens Hospice)</i>
•	<i>Specialiseret palliativt sengeafsnit med 11-12 senge forventes oprettet på OUH Odense Universitetshospital i foråret 2014 (Palliativ Team Fyn, Odense Universitetshospital)</i>
•	<i>Der er pr. 1. september 2013 oprettet et nyt Afsnit for Palliativ Behandling, på Sygehus Thy Mors hvor Teamet også er tilknyttet som en del af denne funktion. Teamlægen er leder af Afsnit for Palliativ Behandling (Det palliative team, Thisted)</i>
•	<i>Vi får muligvis 2 sengepladser i et nyt afsnit for onkologiske og terminalregistrerede patienter (Palliativ Team, Sønderjylland)</i>
•	<i>Vi håber på at blive opnormeret i 2014 så antallet af indlagte svarer til 8 - 10 palliative patienter (Afsnit for palliativ behandling, Thisted)</i>

Note: Ikke alle enheder har uddybet, hvad ændringerne dækker over.

Tabel 8.2: Sker der ændringer i nogle af følgende aktiviteter indenfor det næste år?– Teamkapacitet?

	Hospice (N=16)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	3	10	2	15
Nej	11	8	1	20
Ved ikke	2	9	3	14
I alt	16	27	6	49

De specialiserede palliative enheder, der har svaret ”ja” uddyber, hvad ændringerne vedrørende **teamkapacitet** dækker over. Disse fremgår af respondenternes (ikke-redigerede) svar i tekstboksen nedenfor:

Ændringer vedrørende teamkapacitet dækker over følgende	
•	<i>Der er planer om ansættelse af psykolog, ikke endelig vedtaget (Palliativ Team, Hospitalsenheden Vest)</i>
•	<i>Vores fysioterapeutstilling bliver nedlagt (Det Palliative Team, Randers)</i>
•	<i>Lægedækningen i Det Palliative Team i Randers overgår fra, at der var ansat en fuldtidsansat specialuddannet palliativ læge, til at denne funktion bliver varetaget og dækket af seks anæstesiologer fra anæstesiafdelingen i Randers (Hospice Djursland)</i>
•	<i>Aktiviteten for teamet øges og der er ansat yderligere en palliationssygeplejerske for øjeblikket samt yderligere en overlæge (Hospice Vendsyssel)</i>
•	<i>Kapaciteten øges i 2014 (Palliativ Team, Herlev Hospital)</i>
•	<i>Aktuelt har vi en palliativ fysioterapeut tilknyttet udefunktionen som et projekt, og vi har søgt om at funktionen bliver varig efter endt projekt 31/12 2013 (Palliativ Enhed, Nordsjællands Hospital)</i>
•	<i>Teamkapacitet er øget med en øget normering inden for det sidste år. Forventes øget yderligere bl.a. med opnormering af sygeplejerskefunktionen (Palliativ Team Fyn, Odense Universitetshospital)</i>
•	<i>Pr. 1. september 2013 dækker temaet Horsens-, Hedensted-, Odde- og Skanderborg Kommune. I den forbindelse opnormeres alle faggrupper (Palliativ Team, Horsens)</i>
•	<i>Udbygning af Det Palliative Team er bevilget i Palliations-plan II i RM, men endnu ikke udmøntet (Det Palliative Team, Aarhus)</i>
•	<i>Sygeplejerske og læge, der skal rådgive på det basale palliative niveau (Palliativ Team, Bispebjerg Hospital)</i>
•	<i>Øget i 2013 til 100 (teamkapacitet (red.)). Vi har ansat reservelæge i ny normeret stilling. I 2014 øges kapacitet, da vi ansætter en 3. sygeplejerske i ambulatoriet (Palliativ Team, Herlev Hospital)</i>
•	<i>Ansæt psykolog pr. 1/12 2013 på 20 timer/uge (Det Palliative Team, Regionshospital Skive/Viborg)</i>
•	<i>Teamet blev opnormeret pr. 1.9.2013 med henblik på at udvikle en ny funktion, der starter 1.12.2013 (Palliativ Team, Vejle)</i>
•	<i>Udvides muligvis med deltidsygeplejerske, som skal arbejde dels i teamet og dels i afsnittet for terminalregistrerede (Palliativ team, Sønderjylland)</i>
•	<i>Der er behov for opnormering til Teamets ansatte (Afsnit for palliativ behandling, Thisted)</i>

Note: Ikke alle enheder har uddybet, hvad ændringerne dækker over.

Tabel 8.3: Sker der ændringer i nogle af følgende aktiviteter indenfor det næste år?– **Ambulant funktion?**

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	1	6	0	7
Nej	15	14	5	34
Ved ikke	1	6	0	7
I alt	17	26	6	48

De specialiserede palliative enheder, der har svaret ”ja” uddyber, hvad ændringerne vedrørende **ambulant funktion** dækker over. Disse fremgår af respondenternes (ikke-redigerede) svar i tekstboksen nedenfor:

Ændringer vedrørende ambulant funktion dækker over følgende
<ul style="list-style-type: none"> • Visionen er at kunne tilbyde ambulante funktioner til patienter i nærområdet, så de fritages for lang rejse og transporttid. Dette fordrer et tæt samarbejde med egen læge og palliativt team (Anker Fjord Hospice) • Udvides med 3. sygeplejerske (Palliativ afdeling, Herlev Hospital) • Den ambulante funktion er aktuelt under omstrukturering og der er tilført ekstra sygeplejeressourcer. (Palliativ Enhed, Nordsjællands Hospital) • Ambulankapaciteten øges (Palliativ Team Fyn, Odense Universitetshospital) • Rehabiliteringstilbud til mennesker, der lever med kræft. Et nyt dagtilbud 'tidlig palliativ indsats' til kræftpatienter i Kræftpatienternes Hus (Palliativ Team, Vejle)

Note: Ikke alle enheder har uddybet, hvad ændringerne dækker over.

Tabel 8.4: Sker der ændringer i nogle af følgende aktiviteter indenfor det næste år? – **Tilbud om faglig rådgivning?**

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	1	7	3	11
Nej	10	12	2	24
Ved ikke	5	7	0	12
I alt	16	26	6	47

De specialiserede palliative enheder, der har svaret ”ja” uddyber, hvad ændringerne vedrørende **faglig rådgivning** dækker over. Disse fremgår af respondenternes (ikke-redigerede) svar i tekstboksen nedenfor:

Ændringer vedrørende faglig rådgivning dækker over følgende
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Enheden er nyetableret - der er forventning om et større tilbud fra enheden om uddannelse i løbet af 2013 (Palliativt Team, Amager og Hvidovre Hospital)</i> • <i>Er i gang med planlægning af undervisning og opkvalificering af basisniveau (Hospice Sønderjylland)</i> • <i>I kommende år forventer vi ekstra ressourcer til at varetage såvel tilsynsfunktion på klinisk afdeling som undervisning af det basale palliative niveau (Palliativt Team, Nordsjællands Hospital)</i> • <i>Der forventes indført døgndækkende telefonvagt v. læger fra specialitniveau i Region Syddanmark forår 2014 (Palliativt Team Fyn, Odense Universitetshospital)</i> • <i>Udvider netop til sygeplejefaglig rådgivning 24/7 2014 (Palliativt Team, Herlev Hospital)</i> • <i>Fælles undervisning med palliativt team. Fyraftensmøder på hospice. (Arresødal Hospice udgående hospiceteam)</i> • <i>Øget undervisningstilbud sammen med personale fra hospice til alle faggrupper (Palliativt Team, Sønderjylland)</i> • <i>Enheden er forholdsvis nyetableret - der er forventning om et større tilbud fra enheden om uddannelse i løbet af 2014 (Palliativt afdeling, Hvidovre Hospital)</i>

Note: Ikke alle enheder har uddybet, hvad ændringerne dækker over.

Tabel 8.5: Sker der ændringer i nogle af følgende aktiviteter indenfor det næste år? – **Regionale forandringer?**

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling (N=6)	I alt (N=51)
Ja	3	3	0	6
Nej	13	13	3	29
Ved ikke	1	10	2	13
I alt	17	26	5	48

De specialiserede palliative enheder, der har svaret ”ja” uddyber, hvad ændringerne vedrørende **regionale forandringer** dækker over. Disse fremgår af respondenternes (ikke-redigerede) svar i tekstboksen nedenfor:

Ændringer vedrørende regionale forandringer dækker over følgende
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Aalborg Sygehus har oprettet "virtuelle palliative senge" på 5 forskellige sengeafd.- 1-6 senge på hver afd. Hensigten er, at der skal udvikles et tværfagligt samarbejde om disse patienter bestående af psykolog, fysioterapeut og læge med palliation som hovedbeskæftigelse samt afdelingens faste personale. Dette er dog ikke implementeret, men bliver det forhåbentlig i løbet af 2014 (Det Palliative Team, Aalborg)</i> • <i>Hospice Gudena i Brødstrup 2014 (Hospice Søholm)</i> • <i>Nyt specialiseret palliativt sengeafsnit på OUH forår 2014 (Palliativt Team Fyn, Odense Universitetshospital)</i> • <i>Hjemtaget Birkerød per 1.5.2013, så palliationsenheden dækker alle 9 kommuner i område midt (Palliativt Team, Herlev Hospital)</i>

Note: Ikke alle enheder har uddybet, hvad ændringerne dækker over.

Tabel 8.6: Sker der ændringer i nogle af følgende aktiviteter indenfor det næste år? – **Andre ændringer?**

	Hospice (N=18)	Palliativt team eller udgående team fra hospice (N=27)	Palliativ afdeling(N=6)	I alt (N=51)
Ja	3	5	1	9
Nej	9	9	2	20
Ved ikke	2	10	2	14
I alt	14	24	5	43

De specialiserede palliative enheder, der har svaret "ja" uddyber, hvad ændringerne vedrørende **andre ændringer** dækker over. Disse fremgår af respondenternes (ikke-redigerede) svar i tekstboksen nedenfor:

Andre ændringer dækker over følgende

- Vi flytter 5-12-2013 til bedre, større og moderniserede forhold og rammer for patienter, pårørende og personale (Sct. Maria Hospicecenter)
- Frivillige tilknyttets udgående funktion (Udgående hospiceteam, Hospice Søndergård)
- Mister optageområde, Skanderborg kommune går fremover til teamet i Horsens (Det Palliative Team, Regionshospital Silkeborg)
- Færdiggør pilotprojekt med kurser for social- og sundhedsassistenter i Varde Kommune med det sigte at optimere social- og sundhedsassistenternes viden og forståelse for den basale palliative indsats. Projektet evalueres og resultatet bliver sandsynligvis, at vi vil udbyde kurser til social- og sundhedsassistenter i fremtiden (5 dages kurser) (Hospice Sydvestjylland)
- Patienter udenfor vores optageområde, som modtager behandling for deres kræftsygdom på Herlev Hospital kan visiteres til ambulant forløb eller indlæggelse. Ifald der bliver behov for udefunktion(hjemmebesøg) videregives patienten til det relevante udekørende team.
Livsfortællinger er opstartet som et tilbud (Palliativt team, Herlev Hospital)
- På Fyn er der med ansættelse af en koordinator for de frivillige (okt. 2013) startet opbygning af et netværk af frivillige tilknyttet Palliativt Team Fyn. Initiativet er resultatet af et samarbejde mellem privat forening (foreningen Palliativt Frivilligt Netværk på Fyn), Palliativt Team Fyn og Region Syddanmark.
Ultimo 2012 blev Smerte- og Palliationsenheden Svendborg Sygehus lagt ind under Palliativt Team Fyn, så det nu er ét team som arbejder ud fra to matrikler. I løbet af 2013 er personalet i Svendborg udbygget til 'fuld' tværfaglighed, som udmøntes helt i slutningen af dette år (Palliativt Team Fyn, Odense Universitetshospital)

Note: Ikke alle enheder har uddybet, hvad ændringerne dækker over.

9. OVERSIGT OVER ENHEDER, KAPACITET OG ETABLERINGSÅR

Tabel 9.1: Liste over specialiserede palliative enheder fordelt på region, enhedstype, etableringsår og kapacitet/antal sengepladser

Note: Med kapacitet forstås: antallet (cirka) af aktive patienter, som det udgående team kontinuerligt har kontakt med.

HOSPICE

REGION	ENHEDSTYPE	ENHEDENS NAVN	ETABLERINGSÅR	ANTAL SENGE-PLADSER
Nordjylland	Hospice	Hospice Vendsyssel	2008	9
	Hospice	Kamillianer Gaardens Hospice	1999	12
Midtjylland	Hospice	Hospice Djursland	2007	15
	Hospice	Hospice Limfjord	2007	12
	Hospice	Anker Fjord Hospice	2006	12
	Hospice	Hospice Søholm	1999	11
Syddanmark	Hospice	Hospice Sydfyn	2012	12
	Hospice	Hospice Sønderjylland	2006	12
	Hospice	Hospice Sydvestjylland	2006	12
	Hospice	Hospice Fyn (i Odense)	2004	12
	Hospice	Sct. Maria Hospice Center	1995	12
Hovedstaden	Hospice	Hospice Søndergård	2010	14
	Hospice	Arresødal Hospice	2005	12
	Hospice	Diakonissestiftelsens Hospice	1997	10
	Hospice	Diakonissehuset Sankt Lukas Stiftelsens Hospice	1992	24
Sjælland	Hospice	Hospicegården Filadelfia	2010	12
	Hospice	Svanevig Hospice	2010	14
	Hospice	Hospice Sjælland	2006	12
Antal hospice i alt	18		Antal sengepladser i alt	229

PALLIATIVE TEAM OG UDGÅENDE TEAM FRA HOSPICE

REGION	ENHEDSTYPE	ENHEDENS NAVN	ETABLERINGSÅR	KAPACITET
Nordjylland	Palliativt team	Palliativt team, Sygehus Himmerland Farsø	2011	80
	Palliativt team	Det Palliative Team (Aalborg)	1999	200
	Palliativt team	Sygehus Vendsyssel	1999	80
	Palliativt team	Det Palliative team, Thisted	1998	100
Midtjylland	Palliativt team	Palliativt Team, Hospitalsenheden Horsens	2011	50
	Palliativt team	Regionshospitalet Silkeborg	2004	90
	Palliativt team	Det Palliative Team (Randers)	2004	70
	Palliativt team	Det Palliative Team, Regionshospital Skive/Viborg	2004	85
	Palliativt team	Palliativt Team, Hospitalsenheden Vest, Region Midt	2001	80
	Palliativt team	Det Palliative Team, Aarhus	1999	150
Syddanmark	Palliativt team	Palliativt Team, Vejle	2005	80
	Palliativt team	Palliativt Team Fyn, OUH Odense Universitetshospital	2003	165
	Palliativt team	Palliativt team, Sønderjylland	2004	140
	Palliativt team	Palliativt Team, Sydvestjysk Sygehus, Esbjerg	2001	80
Hovedstaden	Palliativt team/udgående team fra hospice	Hospice Søndergård udgående hospice team	2013	30
	Palliativt team	Palliativt Team, Hvidovre Hospital	2012	90
	Palliativt team	Palliativt afsnit i Onkologisk Klinik (København Ø)	2012	100
	Palliativt team	Palliationsenheden (PE) Herlev Hospital, ambulatorium/udfunktion	2010	100
	Palliativt team/udgående team fra hospice	Arresødal Hospice udgående hospiceteam	2008	30
	Palliativt team/udgående team fra hospice	Diakonissestiftelsens Udgående Hospiceteam	2006	30
	Palliativt team	Palliativt Enhed A7A8, Nordsjællands Hospital, Frederikssund	2005	100
Sjælland	Palliativt team/udgående team fra hospice	Sankt Lukas Udgående Hospiceteam	1997	45
	Palliativt team	Bispebjerg Hospital	1997	120
	Palliativt team	Smerteklinikken, Holbæk Sygehus	2009	60
	Palliativt team	Regionalt smertecenter (Køge)	2008	60
	Palliativt team	Afdeling for Lindrende Indsats (Næstved)	2005	240
Palliativt team	Palliativt Team, Roskilde Sygehus	2002	155	
Palliative team/udgående team i alt	27		Kapacitet	2610

PALLIATIVE AFDELINGER

REGION	ENHEDSTYPE	ENHEDENS NAVN	ETABLERINGSÅR	ANTAL SENGE-PLADSER
Nordjylland	Palliativ afdeling	Afsnit for Palliativ Behandling, Thisted	2013	6
	Palliativ afdeling	Palliativ Afdeling, Sygehus Himmerland (Farsø)	2011	8
Hovedstaden	Palliativ afdeling	Palliativ afdeling, Hvidovre Hospital	2013	6
	Palliativ afdeling	Palliationsenheden (PE) Herlev Hospital, sengeafsnit H123PE	2012	6
	Palliativ afdeling	Palliativ Enhed A7A8, Nordsjællands Hospital, Frederikssund	2008	10
	Palliativ afdeling	Palliativ Medicinsk Afdeling (Bispebjerg, København)	1997	12
Antal palliative afdelinger i alt	6		Antal sengepladser i alt	48

REFERENCER

Sundhedsstyrelsen. (2011). *Anbefalinger for den palliative indsats*. København: Sundhedsstyrelsen.

Timm H., Vittrup R. & Tellervo J. (2012). *Kortlægninger af den specialiserede palliative indsats i Danmark 2009-2012*. København: Palliativt Videncenter.

[http://pavi.dk/Libraries/Diverse dokumenter/PA_0313 Kortl%c3%a6gning I okt 2012 www.sflb.a shx](http://pavi.dk/Libraries/Diverse_dokumenter/PA_0313_Kortl%c3%a6gning_I_okt_2012_www.sflb.a_shx)

**PAVI, Videncenter for Rehabilitering
og Palliation**
Statens Institut for Folkesundhed
Syddansk Universitet

Øster Farimagsgade 5 A
1353 København K
Telefon 21 74 73 72
Mail: pavi@sdu.dk
www.pavi.dk